

Podmínky nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi a práce s nebezpečnou expozicí prachu a biologickým činitelům

Právní základ: § 8 odst. 4 vyhlášky č. 121/2026 Sb. a § 29 zákona č. 561/2004 Sb. Tento vzor musí být před vydáním přizpůsoben konkrétním pracovištím, používaným přípravkům, bezpečnostním listům a hodnocení rizik.

Článek 1 – Působnost a základní zásady

1. Pravidla se vztahují na teoretické i praktické vyučování, školní kadeřnický salon, dílny odborného výcviku a související činnosti školy.
2. Žák smí vykonávat pouze činnosti přiměřené svému věku, splnění povinné školní docházky, zdravotní způsobilosti a podmínkám stanoveným vyhláškou č. 121/2026 Sb. pro příslušnou látku, směs nebo expozici.
3. Před použitím přípravku se posoudí jeho klasifikace podle aktuálního bezpečnostního listu a ověří, zda je práce žáků s ním přípustná podle příloh a ustanovení vyhlášky. Bez ověření není práce povolena.
4. Vyučující stanoví pracovní postup, míru a formu dohledu, ochranná opatření, větrání, hygienu a způsob nakládání s odpady. Práce bez určeného dohledu je zakázána.

Článek 2 – Povinnosti žáků

1. Řídit se pokyny vyučujícího nebo instruktora a používat předepsané osobní ochranné prostředky (např. rukavice, ochranu očí, pracovní oděv a podle rizik ochranu dýchacích cest).
2. Nepoužívat neoznačené přípravky; nepřelévat je do nádob na potraviny a nápoje; nemíchat přípravky ani neměnit jejich koncentraci bez výslovného pokynu.
3. Při práci nejíst, nepít, dodržovat hygienu rukou a stanovené postupy pro úklid a likvidaci odpadu.
4. Ihned oznámit únik, rozlití, zasažení očí nebo kůže, poranění, nevolnost, poruchu odsávání či jinou nebezpečnou situaci. Neprovádět samostatně nebezpečný zásah.

Článek 3 – Kadeřnický salon (obor Kadeřník)

1. Před barvením, odbarvováním, trvalou ondulací, dezinfekcí a čištěním se ověří klasifikace konkrétního výrobku a vhodnost jeho použití žáky.
2. Přípravky se připravují podle návodu výrobce, v určeném prostoru a za zajištěného větrání. Používají se vhodné rukavice a další ochranné prostředky podle bezpečnostního listu.
3. Je zakázáno svévolně kombinovat chemické přípravky, zejména dezinfekční a čisticí prostředky, nebo používat neoznačené směsi.
4. Při kontaktu s krví nebo jiným biologickým materiálem se přeruší práce, použijí stanovená hygienická a ochranná opatření a událost se oznámí vyučujícímu. Činnosti s nebezpečnou expozicí biologickým činitelům se řídí § 7 vyhlášky.

Článek 4 – Autodílny (obor Mechanik opravář motorových vozidel)

1. Při práci s oleji, palivy, provozními kapalinami, brzdovými kapalinami, odmašťovači, aerosoly a čisticími prostředky se postupuje podle aktuálních bezpečnostních listů a místních pracovních postupů.
2. Používá se vhodné větrání nebo místní odsávání, stanovené ochranné prostředky a bezpečný způsob manipulace se znečištěnými hadry a odpady.
3. Práce, při kterých vzniká prach nebo aerosol, se smějí provádět až po posouzení rizika a zavedení vhodného odsávání či jiných opatření. Příslušná omezení expozice prachu podle vyhlášky se uplatní, pokud daná činnost spadá do její působnosti.
4. Žáci nesmějí bez pokynu manipulovat s neznámými chemikáliemi, poškozenými obaly ani zasahovat při větším úniku látek.

Článek 5 – Povinnosti školy, pedagogů a instruktorů

1. Škola vede aktuální přehled používaných nebezpečných látek a směsí, zpřístupňuje bezpečnostní listy a vyhodnocuje rizika podle pracovišť a činností.
2. Odpovědná osoba před zařazením práce ověří přípustnost pro dané žáky podle § 1 až 7 a příloh vyhlášky, včetně požadavků na odbornou způsobilost a osobní přítomnost dohledu, pokud jsou stanoveny.
3. Škola poskytne potřebné osobní ochranné prostředky, nejsou-li jimi žáci vybaveni, a zajistí vhodné pracovní, hygienické a havarijní podmínky.
4. Vyučující žáky prokazatelně poučí před zahájením činnosti, při změně technologie nebo rizika a po mimořádné události. O poučení se vede záznam.
5. Škola zohlední zvláštní zákonná omezení pro těhotné a kojící žákyně a žákyně do konce devátého měsíce po porodu podle § 8 odst. 2 vyhlášky.

Článek 6 – Mimořádné události

Při úniku nebo zasažení nebezpečnou látkou žák okamžitě přeruší činnost, upozorní vyučujícího a postupuje podle jeho pokynů. Vyučující zajistí ochranu osob, první pomoc podle bezpečnostního listu, případné přivolání zdravotnické záchranné služby (155/112), zabezpečení prostoru a záznam události. Konkrétní postupy a vybavení stanoví provozní řád pracoviště.

Článek 7 – Evidence a závěrečná ustanovení

Nedílnými podklady pro uplatnění této přílohy jsou aktuální seznam přípravků a bezpečnostních listů, posouzení rizik, místní provozní řády a záznamy o proškolení. Tato příloha nabývá účinnosti dnem uvedeným v záhlaví; žáci a zaměstnanci s ní budou prokazatelně seznámeni.

Podmínky nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi a práce s nebezpečnou expozicí prachu a biologickým činitelům byla projednána na pedagogické radě dne 27. srpna 2026, schválena ředitelem školy a vstupují v platnost 1. září 2026.

Pravidla se týkají všech aktuálně realizovaných oborů.

Ing. Rudolf Raška
ředitel SŠA

Příloha A – Vzor záznamu o proškolení žáků

Třída/skupina: Obor: Datum:

Pracoviště: Školitel:

Téma: bezpečnostní listy, rizika přípravků, ochranné prostředky, dohled, hygienická opatření, mimořádné události a místní pracovní postupy.

Poř.	Jméno a příjmení žáka	Podpis žáka
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		

Podpis školitele:

Příloha B – Kontrolní seznam před schválením dokumentu

- ☐ Doplnit identifikační údaje školy, datum účinnosti a podpis ředitele.
- ☐ Ověřit seznam všech konkrétních výrobků a jejich aktuální bezpečnostní listy.
- ☐ Provéřit klasifikaci každého výrobku vůči § 1 až 3 a přílohám vyhlášky.
- ☐ Provéřit, zda se na činnosti vztahují zvláštní podmínky § 4 až 7 vyhlášky.
- ☐ Doplnit místní postupy, předepsané OOPP, způsob dohledu, skladování, odpady a havarijní opatření.
- ☐ Prokazatelně seznámit zaměstnance a žáky s vydanou přílohou.

Použité právní a metodické podklady

Vyhláška č. 121/2026 Sb. (účinnost od 1. 9. 2026): <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2026-121>

Metodické doporučení MŠMT (21. 9. 2026): https://edu.gov.cz/metodicke_materialy/metodicke-doporuceni-k-vyhlasce-c-121-2026-sb/

Poznámka: Tento vzor není náhradou za konkrétní hodnocení rizik ani za ověření právní přípustnosti jednotlivých prací žáků.